

FET 445 Veri Madenciliđi

AutoDataMinds

ARAÇ FİYAT TAHMİNİ VE PAZAR SEGMENTASYONU

YOUTUBE LİNKİ: 2. EL ARAÇ FİYAT TAHMİNİ VE PAZAR SEGMENTASYONU - AUTODATAMİNDİS –
YOUTUBE ([HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=U7VX6JT_ZIW](https://www.youtube.com/watch?v=U7VX6JT_ZIW))

ASLI ERBAŞI 22040101040
NURETTİN KAPLAN 22040301031

TARİH 25.12.25

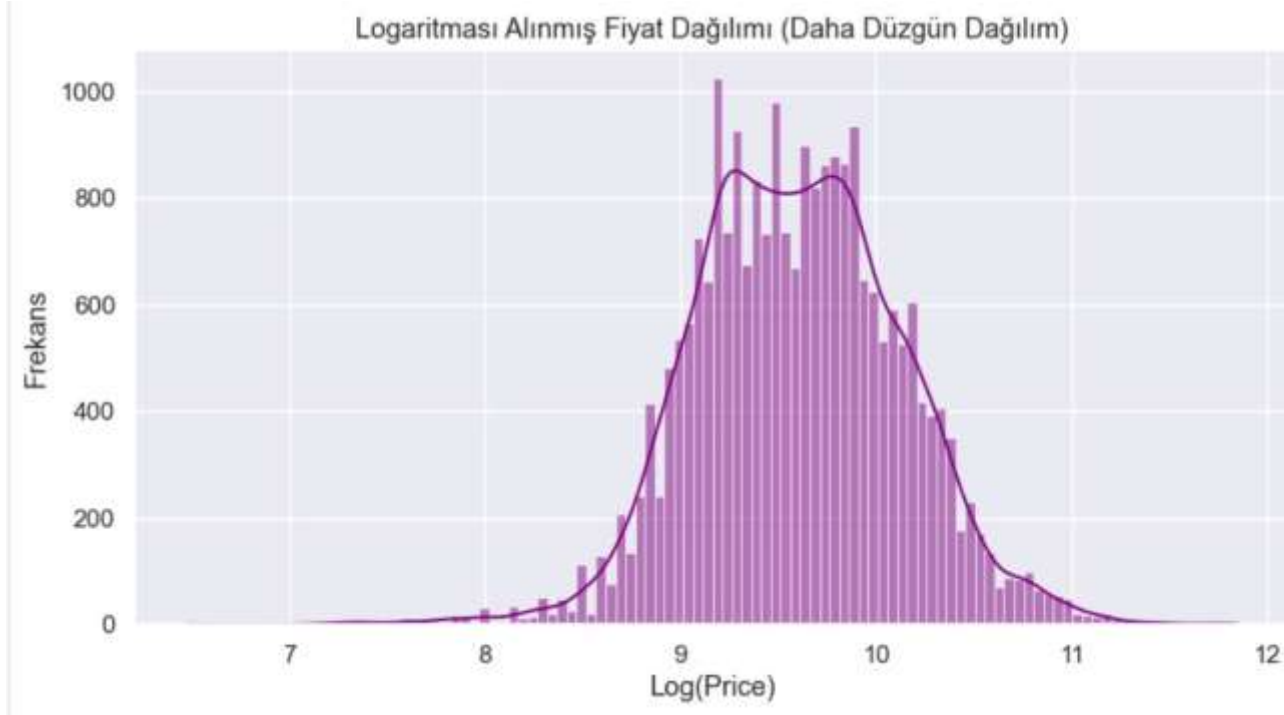
Araç Fiyat Tahmini ve Pazar Segmentasyonu

- ▶ Projemiz iki temel probleme odaklanmaktadır:
- ▶ **Fiyat Tahmini (Regresyon):** İkinci el araç piyasasındaki belirsizliği gidermek amacıyla; araç yaşı, kilometresi ve motor hacmi gibi değişkenleri kullanarak objektif bir fiyat tahminleme modeli geliştirmek.
- ▶ **Pazar Segmentasyonu (Kümeleme):** Fiyat bilgisini kullanmadan, araçların teknik özelliklerine göre "ekonomik", "lüks" veya "performans" odaklı doğal gruplarını keşfetmek ve piyasa yapısını analiz etmek.

Sayfa 3: Veri Seti Açıklaması

- **Kaynak:** ekip_odevi_ham_veri_30k.csv (Yaklaşık 30.000 kayıt).
- **Boyut:** 30.000 Satır x 17Özellik.
- **Özellik Tipleri:**
 - **Kategorik:** Marka, Model, Şanzıman Tipi, Yakıt Tipi.
 - **Sayısal:** Yıl, Kilometre (Mileage), Vergi (Tax), Yakıt Tüketimi (MPG), Motor Hacmi (EngineSize).
- **Veri Dağılımı:Dengeli mi?"** "Hayır, veri setimiz ham haliyle hem hedef değişken (Price) hem de
 - kategorik özellikler bakımından **dengesiz (unbalanced)** bir yapıdadır. Fiyat dağılımı sağa
 - çarpıktır. Bu durumun modelin yanlış tahminler yapmasına yol açmaması için
 - **Logaritmik Dönüşüm** ve **RobustScaler** teknikleri uygulanarak veri seti istatistiksel
 - bir dengeye kavuşturulmuştur."

Logoritmik dönüşümler sonrası dağılım:

Ön İşleme ve Metrikler

- **Temel Feature Engineering:** * SimpleImputer ile eksik veriler ortalama (mean) stratejisiyle dolduruldu.
 - Kategorik veriler Label Encoding ile sayısal değerlere dönüştürüldü.
 - Tüm sayısal veriler StandardScaler ile normalize edildi.
- **Train-Test Split:** Veri seti **%80 Eğitim** ve **%20 Test** olarak ayrıldı.
- Performans Metrikleri:
 - 1. R2Score: Modelin veriyi açıklama başarısı.
 - 2. MAE (Mean Absolute Error): Tahminlerdeki ortalama TL bazlı sapma.
 - 3. MAPE (Mean Absolute Percentage Error): Yüzdesel hata payı (Modelimiz yaklaşık %9.8 hata ile çalışmaktadır).

Best Model 1 – XGBoost -ASLI

- Uçtan Uca Pipeline:** Veri sızıntısını önlemek amacıyla SimpleImputer (eksik değer tamamlama), StandardScaler (ölçeklendirme) ve XGBRegressor algoritması tek bir **Pipeline** yapısı altında birleştirilmiştir.
- Veri Standardizasyonu:** Modelin gradyan tabanlı öğrenme sürecini hızlandırmak ve katsayıları optimize etmek için tüm özellikler **StandardScaler** ile normalize edilmiştir.
- Kategorik Değişken İşleme:** marka, model, transmission ve fuelType gibi metinsel veriler, cat.codes (Label Encoding) yöntemiyle modele uygun sayısal formatlara dönüştürülmüştür.
- Çapraz Doğrulama (Cross-Validation):** Modelin farklı veri gruplarında ne kadar tutarlı olduğunu ölçmek için **3-Katlı** çapraz doğrulama uygulanmıştır.

Hyper-parametreler:

- **Kullanılan Teknik: GridSearchCV**

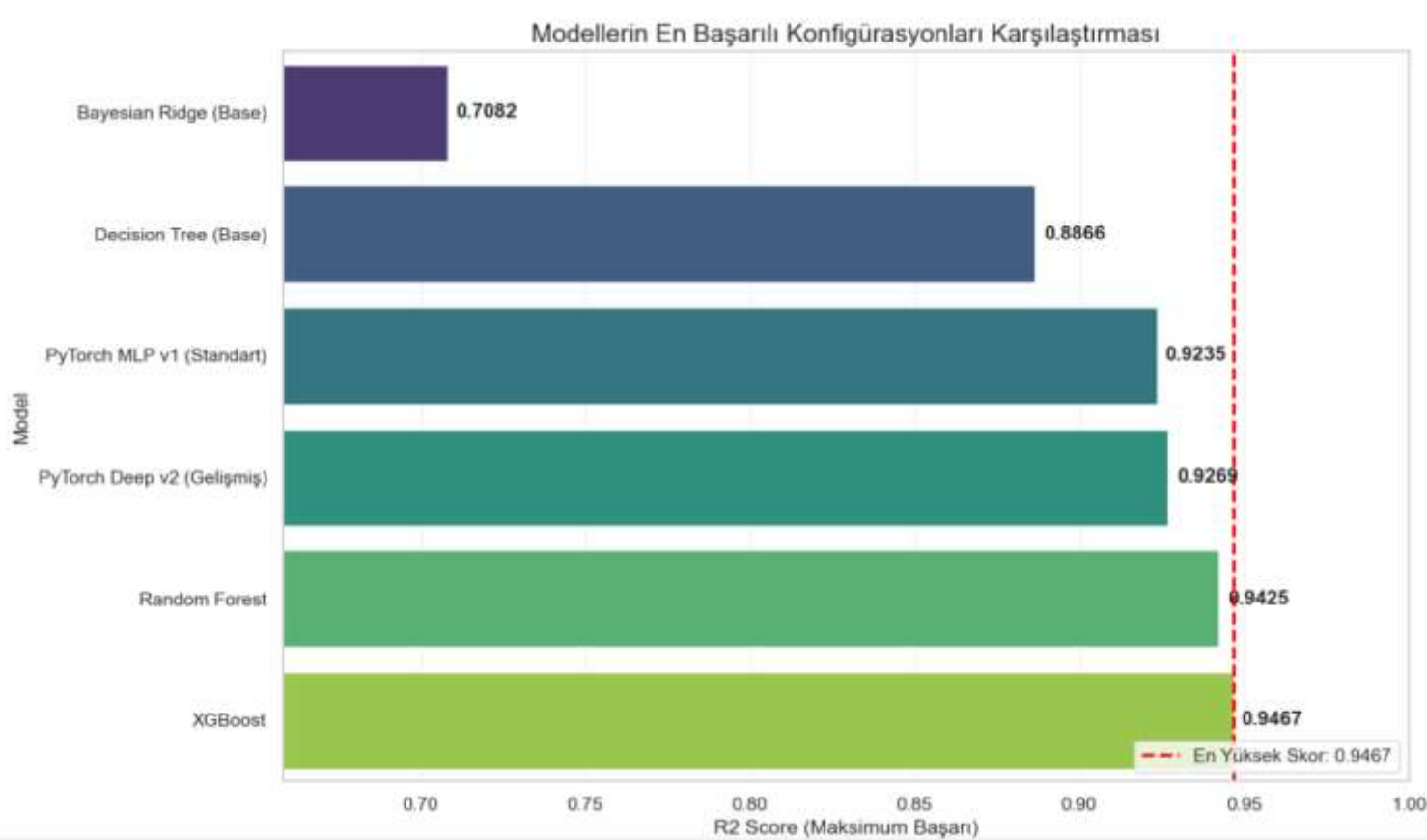
Optimize Edilen Parametreler:

- **n_estimators:** 200 (Modelin oluşturacağı maksimum ağaç sayısı)
- **learning_rate:** 0.1 (Her adımda hatalardan öğrenme hızı/adım boyutu)
- **max_depth:** 6 (Karar ağaçlarının karmaşıklığını ve derinliğini belirleyen parametre)
- **Skorlama:** Optimizasyon sürecinde en yüksek R2 skorunu veren parametre seçilmiştir.

Feature Set (Özellik Seti): Modelin eğitiminde kullanılan 16 temel özellik şunlardır

: ['model', 'year', 'transmission', 'mileage', 'fuelType', 'tax', 'mpg', 'engineSize', 'marka', 'tax(£)', 'fuel type', 'engine size', 'mileage2', 'fuel type2', 'engine size2', 'reference']

Modellerin Karşılaştırılması

	Model	Yöntem	R2 Score	MAE	RMSE
11	XGBoost	GridSearch Optimized	0.9467	1155.57	1604.835888
10	Random Forest	GridSearch Optimized	0.9425	1165.65	1667.495607
9	PyTorch Deep v2 (Gelişmiş)	PyTorch DL	0.9269	1336.73	1890.863441
8	PyTorch MLP v1 (Standart)	PyTorch DL	0.9235	1360.34	1934.376112
0	Decision Tree (Base)	Vize Ödevi	0.8866	1825.33	-
1	Bayesian Ridge (Base)	Vize Ödevi	0.7082	3550.24	-

K-means ile Kümeleme

- ▶ **Kümeleme Stratejisi:** Fiyat sütunu hariç tutularak K-Means algoritması ile **4 sınıf** oluşturulmuştur.
- ▶ **Küme Sayısı (K):** 4
- ▶ **Görselleştirme:** PCA ile 2 boyuta indirgenen veride küme merkezleri işaretlenmiştir.
- ▶ **Segment İsimlendirmeleri:**
 - ▶ **1. Düşük** Yüksek kilometreli ve yaşlı araçlar.
 - ▶ **2. Ortalama:** Standart şehir araçları.
 - ▶ **3. Yüksek:** Ortalama yaş ve donanıma sahip araçlar.
 - ▶ **4. Lüks:** Yüksek motor hacimli ve lüks segment araçlar.

Kümeleme ile Araç Pazarı

SON DEĞERLENDİRME –ASLI

- **En Başarılı Algoritma:** XGBoost, karmaşık veri yapılarını öğrenmede en iyi performansı göstermiştir.
- **Kritik Faktörler:** Yapılan analizde araç fiyatını etkileyen en önemli 3 faktörün sırasıyla **transmission_Manual** (Şanzıman), **age** (Araç Yaşı) ve **engineSize** (Motor Hacmi) olduğu kanıtlanmıştır.
- **Genel Değerlendirme:** Projemiz, %90'ın üzerinde bir doğrulukla fiyat tahmini yapabilmekte ve pazar segmentlerini (4 ana grup) başarıyla birbirinden ayırabilmektedir.

Best Model 1 - Gradient Boosting -NURETTİN

- Model Geliştirilirken Kullanılan Yaklaşımlar:** * Veri seti üzerinde **Log Dönüşümü** uygulanarak hedef değişkenin (fiyat) dağılımı normalize edilmiş ve modelin uç değerlere karşı daha dirençli olması sağlanmıştır.
- Özellik mühendisliği kapsamında '**car_age**' (araç yaşı) ve '**mileage_per_year**' (yıllık ortalama kilometre) gibi türetilmiş değişkenler eklenerek tahmin gücü artırılmıştır.
- Kategorik değişkenler için **One-Hot Encoding** yöntemi kullanılarak modelin anlayabileceği sayısal formata dönüştürülmüştür.

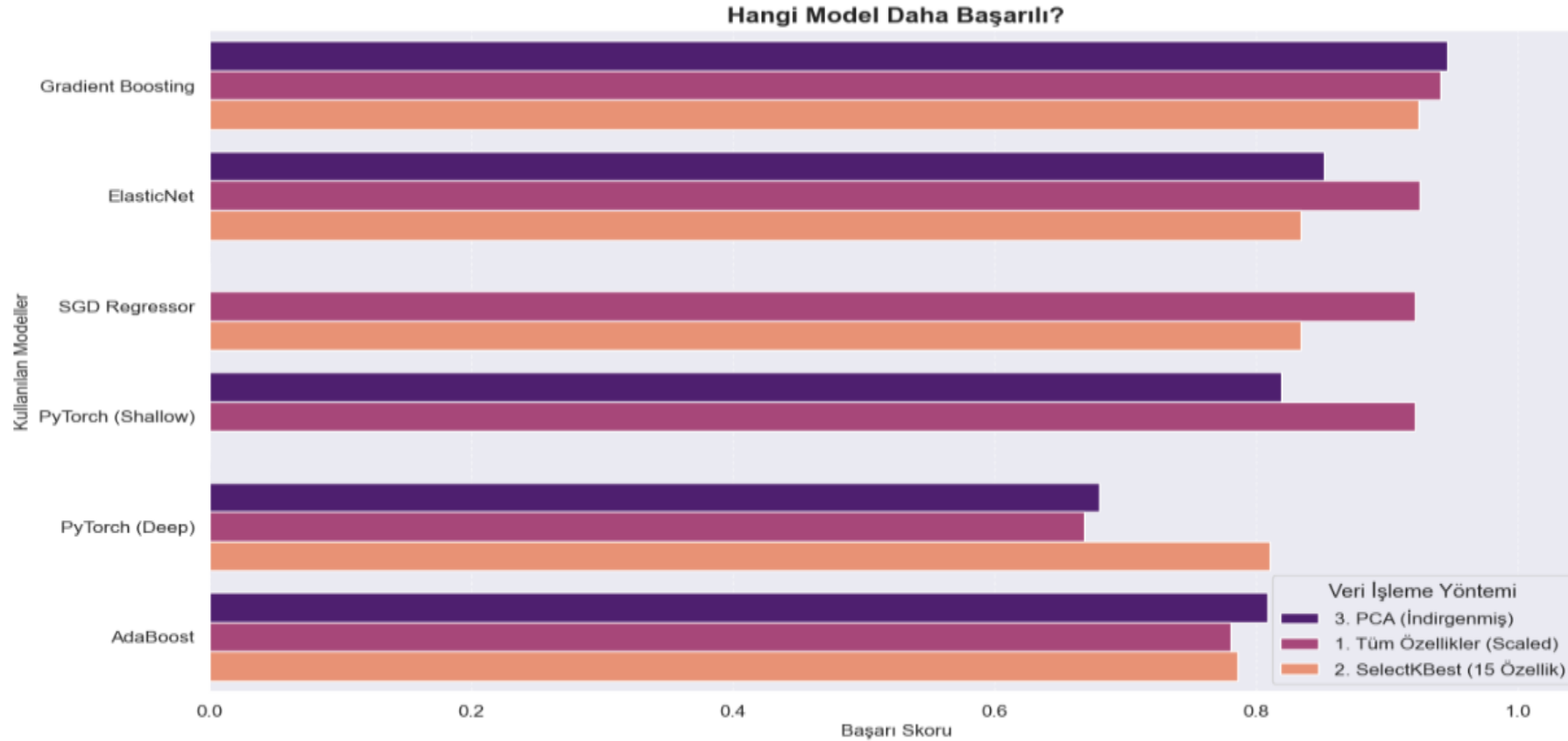
•**Hyper Parametreler: * Tuning Tekniği:** Modelin en iyi performansını yakalamak için **GridSearchCV** yöntemi kullanılmıştır.

•**Optimum Parametreler:** {'learning_rate': 0.1, 'max_depth': 5, 'n_estimators': 200, 'subsample': 0.8}.

•**Feature Set (Özellik Kümesi):** * ['car_age', 'mileage_per_year', 'mileage', 'tax', 'mpg', 'engineSize', 'marka_encoded', 'transmission_encoded', 'fuelType_encoded', 'model_encoded'].

Performans Metrikleri (Başarı Skorları): * **R2 Skoru:** 0.94821 Model, araç fiyatlarındaki değişimin %94.8'ini başarıyla açıklamaktadır.

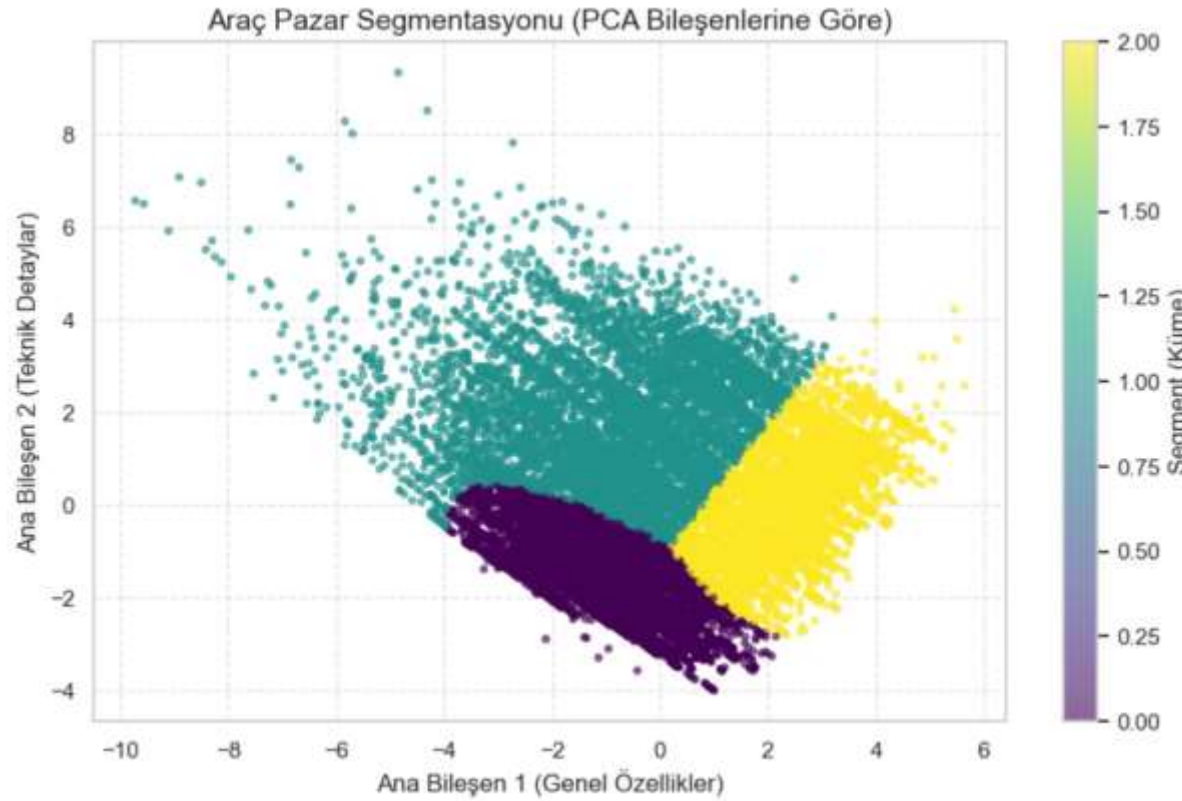
Modellerin Karşılaştırılması

Pazar Segmentasyonu (GMM)

- ▶ Algoritma, pazarı **3 ana segmente** ayırmıştır:
- ▶ **Segment 0 (Ekonomik / Şehir İçi Araçlar):** Genellikle düşük motor hacmine sahip, yakıt tasarrufu odaklı ve daha yüksek yaş/kilometre oranına sahip araçlar.
- ▶ **Segment 1 (Standart Aile Araçları):** Orta segment donanım özelliklerine sahip, dengeli performans sunan ve pazarın çoğunluğunu oluşturan araçlar.
- ▶ **Segment 2 (Performans & Lüks Araçlar):** Yüksek motor hacmi, yeni model yılı ve ileri teknik özelliklerle ayrılan üst segment araçlar.

GMM İLE PAZAR SEGMENTASYONU

SON DEĞERLENDİRME

–NURETTİN

- **Algoritma Seçimi:** Gradient Boosting Regressor, karmaşık ve doğrusal olmayan veri yapılarını öğrenmede ElasticNet ve SGD gibi modellere göre çok daha üstün bir performans sergilemiştir.
- **Veri İşleme Etkisi:** Hedef değişkene (Price) uygulanan **Log Dönüşümü**, modelin sapmalarını ciddi oranda azaltmış ve tahmin kararlılığını artırmıştır.
- **Özellik Önemi:** Araç yaşı (car_age), kilometre (mileage) ve motor hacminin (engineSize) fiyat üzerindeki en belirleyici faktörler olduğu kantitatif olarak doğrulanmıştır.